

Celcelutiye’de niçin Süryanice kullanıldı?

Ereğli’den Muhammed Danışmaz: “Celcelutiye niçin Süryanice yazıldı? Vahiy Arapça gelmedi mi?”

SÜRYANICE’NİN TARİHİ

Medeniyetler de, diller de insanlar gibidirler. Doğarlar, gelişirler, olgunlaşırlar, yaşlanırlar ve yerini başka dillere kaptırıp ölürler.

Süryanice, köken itibariyle dünyanın en eski dili kabul edilen ve eski Mezopotamya’da konuşulmuş olan Aramca’ya dayanan bir edebiyat dilidir. Rivayete göre Hazret-i Nuh Aleyhisselâm üç oğlu olan Sam, Ham ve Yafes’le birlikte gemiden inince bir ovada yerleşir ve çoğalırlar. Aram, Sam’ın oğludur ve konuştuğu dil, zamanla Sami dil ailesinin de kökenini teşkil etmiştir. Aram dili konuşuldukça zenginleşir ve lehçelere ayrılır.

Babil esaretinden sonra İbraniler kendi dillerini bırakıp Aramca konuşmaya başladılar. Sasaniler devrinde Aramca bütün ön Asya ülkelerinin milletler arası diplomatik dili haline geldi. Aramca’nın giderek ayrı bir dil hüviyetini kazanan lehçelerinden birisi Arapça, birisi Süryanicedir. Başka lehçeleri de vardır.

İNCİL’İN DİLİ ARAMCA’DIR

Hazret-i İsa Aleyhisselâm bütün vaazlarında ve gittiği her yerde Aramca konuştu. İncil’in aslı Aramca yazıldı. Fakat Aramca Hazret-i İsa’dan (as) sonra yedinci yüzyılda, arkasından gelen Sami ırkının dili olan Arapça’ya yenildi ve zamanla devlet dili olmaktan çıkarak köylüler arasında konuşulan mahallî bir dil haline geldi. Aramilerin egemen bir siyasî hayatı olmaması dolayısıyla bu uygarlık dili tahtını Arapça’ya ve Süryanice’ye kaptırdı.

Süryanice, Hazret-i İsa’dan (as) sonra 2. Yüzyılda Aramca’nın Urfa lehçesi olarak doğdu. Urfa o zamanlarda Doğu Hıristiyanlığının önemli merkezlerinden biri idi. Ve zamanla zengin bir dil hüviyetini kazandı. Asurlular, Süryanice ile zengin bir edebiyat oluşturdular.

Günümüzde Süryanice Ortadoğudaki bir çok Hıristiyan topluluğun dini törenlerde kullandığı bir ayin dilidir. Harf ve havas ilmine uygun bir gramer özelliği vardır. Fakat medeniyet dili olan Arapça karşısında fazla bir gelişme gösteremedi. Bununla beraber ebced ve cifir ilmine uygunluğu dolayısıyla, ilim çevrelerince tercih edilir.

CELCELUTİYE'DE NİÇİN SÜRYANİCE KULLANILDI?

Hazret-i Ali Efendimiz (ra) Celcelutiye'yi Arapça ve Süryanice üzerine yazdı. İki kardeş Sami dilini kerametvari bir şekilde mezc etti. Gramer olarak Arapça olmakla beraber, çoğu esma Süryanice, bir kısmı da İbranicedir.

Bunun bazı hikmetlerini şöyle ifade edebiliriz:

- 1- Peygamber Efendimiz'in (asm) tavsiyesi ve teşviki bu yönde olmuştur.
- 2- Süryanice yaklaşık 2000 yıllık köklü ve zengin bir dinî ve kültür mirasını taşıyor. Havas ilmine göre bazı gizli ilimlerin daha veciz ifadesine imkân veriyor. Arapça ile birlikte kullanıldığında mana derinliği artıyor.
- 3- Süryanice'yi etkin şekilde kullanan ehl-i kitap ile böylece iletişim kurulmuş ve Kur'ân'ın temel mesajları verilmiştir.
- 4- Bazı gizli tarihler, ihbarlar ve ilimler bu şekilde ifade edilerek, kıyamete kadar gelecek ilimde rasih olan ulema ile muhabere edilmiştir.
- 5- Celcelutiye'de aslında ahir zaman hadisatı deşifre edilmiştir. Fakat istikbalin hadisatı gayb ilmine girdiğinden, "la ya'lemu'l-gaybe illallah" hükmünü incitmemek, imtihan hikmetine zıt düşmemek ve teklif sırrına ilişmemek için, Süryanice ile sadece ehlinin anlayacağı mahrem bir perdeye sarılmıştır.
- 6- Öte yandan vahiy mana olarak geliyor; bu manayı Hazret-i Ali (ra) aldığı manevî emre binaen, Arapça'yı ve Süryanice'yi birlikte kullanarak nazma döküyor.
- 7- Celcelutiye Süryanice'de "Bedi" demektir. Ve Celcelutiye'de Bediüzzaman'a ve Risale-i Nur'a çok sayıda işaretler ve beşaretler mevcuttur.1 Böylece ehl-i imandan başka, ehl-i kitabın da anlayacağı harf, şifre ve sembollerle Bediüzzaman ve Risale-i Nur, ehl-i kitaba müjdelenmiş ve tanıtılmıştır. Bediüzzaman'ın vazife-i kutsiyesi, ehl-i kitapla ortak bir dil kullanılarak tescil edilmiştir.
- 8- Süryanice ve İbranice, Müslümanlarca, Hıristiyanlarca ve Yahudilerce bilinen ortak bir lisandır. Bu ortak lisan kullanılarak ahir zamanda veraset-i nübüvvet sırrı Bediüzzaman'ın dâvâsında bulunduğu, üç semavi dinin sembolleriyle ve lisanlarıyla

dünyaya tebliğ edilmiştir.

Rabbim feyiz almayı cümlemize nasip eylesin. Âmin.

Dipnot:

1- Bakınız: Sikke-i Tasdik-i Gaybî.